

5 LET KLUBU NOVÝCH

POZNÁMKY K JEDNOMU VÝROČÍ

Jak bylo uvedeno v zářijovém čísle oběžníku „Hlas nových“, přistěhovalo se do Kanady v letech 1946 až 1970 celkem 39.394 osob českého nebo slovenského původu k stálému pobytu, z toho asi jedna třetina přišla po sovětské okupaci Československa v srpnu 1968.

PŘÍSTĚHOVAČI A JEJICH KLUB

Ti, kteří přišli po únoru — a ovšem všichni, kteří se přistěhovali před 2. světovou válkou — před svým příchodem do Kanady o této zemi věděli pramálo, většinou vůbec nic. Poznávali zvláštnosti této velké země osobními tvrdými zkušenostmi, často se zbytečnými obětmi. Pro pouťovníky byla k dispozici přece jen jakási recepční služba při starém ministerstvu občanství a imigrace, ale přesto mnozí dodnes říkají, že jim po řadu prvních měsíců, a někdy i let, Kanada připadala jako velký bazén, do kterého musel každý nově přichodící skočit, ať uměl plavat či neuměl, aniž znal hloubku. Když už v té vodě byl, tak se všelijak pokoušel udržet se nad hladinou, ba někdy se i topil. Díval se kolem, jak to dělají druzí, aby se neutopili a postupně se přizpůsobil nové situaci. Však schopnost přizpůsobit se či aklimatizovat se je dodnes jedním z bodů, podle kterých se posuzují žadatelé o vstupní vízum do Kanady, ovšem vísový úředník může takovou schopnost žadatele jenom odhadnout a mnohdy se může mýlit. Kdo je tak dobrým jasnovidcem, aby věděl, zda mu to v Kanadě půjde nebo ne, když se blíží — na palube lodí nebo spíše v poslední době na palubě letadla — ke kanadským břehům? Nejistotu pocituje i ten nejsmělejší a všelijak ostřílený.

Vlastně cestování lodí do Kanady bylo vždycky jaksi milosrdnější. Člověk opustil Evropu, ale než vstoupil na půdu severoamerického kontinentu — buď v Halifaxu nebo v Québecu — přece měl před sebou asi týden, aby se psychologicky připravil na velkou změnu. Takový člověk měl ovšem větší důvěru v budoucnost, když v Kanadě někoho znal nebo když měl předběžné informace, jaké bývají obvyčejné první kroky a zkušenosti nově přichodících.

Snaha dozvědět se něco víc o Kanadě stupňovala se s každou námořní milí, s níž se loď blížila k Halifaxu nebo jinému přístavu. Je známo, že někdy na konci padesátých let se v kanceláři federálního ministra přistěhovalectví docela vážně uvažovalo o tom, že s každou větší skupinou přistěhovalců pojede úředník tohoto ministerstva, mluvíci jazykem většiny imigrantů, který vedle kursu praktické angličtiny bude zájemce informovat o všech tázích života v nové zemi. Jen různorodost jazyků — a přý také nedostatek dobrovolníků pro tuto službu — zavinily, že z plánu sešlo. Zdá se ovšem, že příslušní činitelé dobře věděli, že různé etnické organizace, ve snaze získat novou krev pro svou působnost, pokoušely se podělit lidmi mířící do Kanady již v utečeneckých táborech v Evropě a dokazaly dát dohromady poměrně dokonalou recepční službu pro nově přichodící své národnosti na nábřežích, hlavně v Torontu. Vzorem by mohli být Armenci a Makedonci, kteří prakticky objevili každého svého člověka. Bezradnost v prvních chvílích vážně postihla přichodící, kteří nemluví anglicky — oé tip na tom byli přistěhovalci např. z Austrálie a Nového Zélandu — ale přece nikdo nezůstal

docela osamocen. Švýcaři na to vždy šli důkladněji než ostatní: všichni nově přichodící se museli registrovat na nejbližším švýcarském konsulátu a jeho úředníci dbali, aby nikdo nemel těžkosti; dokonce poskytovali i finanční pomoc z prostředků švýcarské spolkové vlády, ačkoli se dotýká z území Švýcarska odstěhoval s úmyslem nikdy se nevrátit.

Bylo by nespravedlivé tvrdit, že ti předváleční přistěhovalci z Československa se o pouťovníce vůbec nestarali. Naopak: jeden ze zakladatelů Masarykova domu v Torontu, p. Gustav Přistupa st., z vlastní iniciativy svou zárukou pomohl stovkám našich lidí do Kanady. Byl za to kritizován svými spolupracovníky a vytýkalo se mu, že se pro ty nové lidi příliš exponuje, že je ani nezná a neví, co se z nich vyklube... Jen on a pár dalších odvážných krajanů, které bychom mohli spočítat na prstech, mohou dnes říci, zda své snahy v tomto směru litují nebo zda by to udělali zas. Pokud šlo o organizace, vedle církvi, kde byla nová krev vítána vždycky, existovala po řadu let — snad od roku 1948 — organizace „Czechoslovak Refugee Canadian Fund and Information Centre“, kde vlivné slovo vždy měl bývalý čes. konsul v Torontě, inž. Karel Buzek; ale tato instituce nevyvíkala nikdy aktivitou. Snad největšího úspěchu dosáhla tato skupina tím, že je dodnes vedena v telefonním seznamu mezi konsuláty. Protože z názvu organizace bylo zřejmé, že tam může nově přichodící uprchlík získat informace, byl p. inž. Buzek v řadě případů první osobou, s kterou se nově přichodící sešel. Masarykův dům měl jeden čas jakousi sociální a ubytovací službu, ale aktivita se prakticky soustřeďovala kolem tehdejšího redaktora „Nového domova“, p. Rudolfa Nekoly, který přijímal nabídky krajanů ohledně bytů a volných míst. O nějakou soustavnou akci se nikdo po roce 1948 nepokusil, ač právě v letech 1949 až 1952 se do Kanady přistěhovalo na 25.000 našich lidí.

Poučení svou vlastní zkušeností začali někteří z pouťovníků uvažovat o tom, zda by se skutečně nemohlo něco udělat pro nově přichodící Čechy a Slováky, kteří začali přijíždět po ulcuholeté přestávce na jaře roku 1966. Jako vždycky v podobných situacích, začínalo se s prázdnými rukama. Zásadní otázka byla: jak zařídit, aby co největší počet lidí, kteří se blíží ke kanadským břehům, měl pocit, že v místě, kam směřuje obvyčejně největší počet našich, t.j. v Torontu, existuje skupina lidí se stejnými problémy a zájmy, kteří jsou ochotni pomoci radou a skutkem v případě potřeby? Když takovou skupinu obetavené dame dohromady, netroufáme si na příliš velké sousto, které nebudeme moci spolknout? Nejak jsme v roce 1966 cítili, že ti první „noví“ — byli to tzv. „Kubánci“, protože utekli z letadel Čs. aerolinií cestou na Kubu nebo z Kubu domu — jsou

jen první vlničky a že po nich přijdou další ve větším počtu. Mnozí z „Kubánců“ upozorňovali, že naši lidé doma mají skoro dvacetiletého vězení dost, a jen co se železná opona trochu pozvedne, že jich z komunistického „ráje“ hodne odejde. A že se v Československu nic neví o životě v Kanadě...

Je jasné, že žít v Kanadě a být schopen zajistit živobytí pro sebe a případně pro rodinu, je podstatně jiný problém, než dvat se na pecky buevný film nebo číst nějakou zajímavou knížku. Navíc: podmínky a tempo života se liší

ly od stavu, s kterým se potýkali pouťoroví. Dále: jací budou lidé, utíkající z Novotného Československa po tolika letech života v komunistickém systému? Budou to lidé bezpáteří a špatní, nebo mají zdravé jádro, které se postupně dostane na povrch? Byly jiné problémy: pouťoroví exulanti mnohdy nemohli nové příchozímu po roce 1966 poskytovat správné rady, protože jeho zkušenosti po dvaceti letech už neplatily a informace byly nesprávné. To vedlo k napětím i mezi příbuznými. Na druhé straně také přijímání nové příšlych ve střediscích pracovních sil, která jsou podřízena federálnímu ministerstvu pracovních sil a přistěhovalecťv, bylo pozmeněno: zvláště nastaly změny ve způsobu, kterým kanadská federální vláda pomáhala při ovládnutí jazyka, při uznání řemeslné a odborné kvalifikace a podobně.

JAK JSME ZACÍNALI

Prvopočátky myšlenky založit nějaký klub nové příchozích patří tedy do doby, kdy se v okolí Toronta začalo soustřeďovat asi 80 našich „Kubánců“. Na nich jsme se učili. Obvyčejně zůstali v Ganderu (Nový Foundland) po zjištění, že jsou v Kanadě; nechali na palubě letadla všechny své věci a u nejbližšího Kanadčana požádali o politický asyl. Dostaly zvláštní povolení od ministra, které je opravňovalo přijmout zaměstnání, ale nedávalo jim status imigranta a tím je vylučovalo z placených kursů angličtiny. Neměli také nárok na finanční pomoc ze strany kanadských úřadů do první výplaty. Tito lidé měli velmi těžké začátky a status přistěhovalec (landed immigrant) dostali průměrně až po 18 měsících.

Někdy v dubnu 1966 se nám najednou tři z těchto nechali repatriovat zpět do Novotného Československa. Zjistili jsme, že zde měli dobře placenou práci, dobré ubytování, dobře se naječli — ale přišlo se na to, že to byli svobodní mládenci, kteří si jen těžko získávali přátele a ve svých pokojících byli v podstatě osamělí. Pociť samoty měli i tehdy, když se už jakž takž domluví anglicky. Pomohlo by, kdyby tito lidé jeden o druhém věděli, mohli se vzájemně stýkat a poradit se o stejných problémech? Kdyby mohli jet společně na výlet? Věděli jsme přitom, že by nemělo smysl tahat lidi na nějaké pravidelné schůze. Těch měli až po krk. Kdyby se činnosti nějakého klubu přátel s podobnými problémy a zájmy dalo příjadem zamezit návratům do komunistického Československa, pak mělo význam dát něco dohromady.

Příležitost k poradě o tomto problému se naskytla, když do Toronta přijel (15. května 1966) čs. ministr výživy do února 1948, Václav Majer. K Janečkovům do Port Creditu jsme pozvali kromě našich „Kubánců“ také lidi, kteří prošli italskými tábory, Zirndorfem, Rakouskem a dokonce i Řeckem a Dánskem. Z pouťo-

rových byli na schůzce dr. Josef Čermák, dosud aktivní ve Společnosti pro vědu a umění, dále Jiri Hlubuček a Josef Kuril, oběti tehdejší vydavatelé nezávislého es. týdeníku „Naše hlasy“ (od roku 1955) a p. Jiri Babu, který dříve působil jako úředník Amerického fondu pro es. uprchlíky v Zirndorfu. Celkem bylo na schůzce 35 osob, z toho asi třetina ze Slovenska. Debata byla zajímavá, místy až bouřlivá. Nejvíce se v názorech rozcházeli noví mezi sebou. Dobře prubeh porady vystihly „Naše hlasy“ ze dne 28. května v článku pod nadpisem „Jak oni to vidí“:

„Přítomní nám vylíčili políže uprchlíků v jednotlivých zemích. Nejhorší poměry jsou zřejmě v Itálii a v Řecku. Ale ani v Rakousku a v Německu nejsou poměry ideální. Řekli nám své názory na nás (tj. na pouťorové), na pražský režim, na psychologii lidí doma, na vztah mezi Čechy a Slovaky a na Kanadu. Jejich názor na pouťorové nebyl právě lichotivý. Řekli nám, že se hádáme, že jsme nejednotní, rozdělení. Očekávali prý od nás příklad a my jsme je zklamali. Mluvili o našem tisku a řekli nám, že jsme příliš mekei vůči komunismu, že nám chybí program a nadšení. Prostě, děláme to špatně. Byli téměř jednotní, pokud se týče komunistického režimu a tzv. liberalizace. Komunistický režim je zločinná organizace a liberalizace je pouze přetvářka, uvolňování tlaku páry, aby kotel nepraskl. Metody se poněkud změnily, ale struktura režimu nikoliv. Lidé doma jsou nadále otroky.“

Další body: Slovinci se přikláněli k názoru, že revoluce doma je možná, jakmile jen nastanou příznivější mezinárodní podmínky. Většina Čechů soudila, že se lidé doma bojí a něčemu nevěří. Objevil se názor, že i pod mezinárodní kontrolou by lidé doma volili komunisty, protože by volby pokládali za komunistický trik a měli by obavy před budoucími represáliemi. Jiní se klonili k názoru, že by se lidé strachu rychle zbavili a že komunisté by byli ve svobodných volbách zcela rozdraceni. Mládež se o politiku příliš nezajímala, ale v malých kroužcích debatovala, jaké je to na Západě. Velmi živé bylo trampské hnutí. Tyto názory dobře vystihují tehdejší atmosféru doma a myšlení nových venku. V závěru článku bylo toto krátké sdělení: „Schůzka vedla k ustavení „Klubu nových přistěhovalecťv českého a slovenského původu v Kanadě.“ který již má 42 členů.“ Jednatelkou se stala kolegyně Věra Uhercová — uvedena byla její adresa a telefonní číslo — a dodáno, že zájemci se mohou spojit s jednatelekou písemně či telefonicky. První výbor klubu neměl vlastně ani tušení, do čeho se pouští... Jeho členy byli, podle abecedy: Jan Doubrava, Milena Furbacherová, František Machánek, František Mrázek, Ivan Muller, Milena Spisarová, Ján Svába, Věra Uhercová, Milan Vojtěch, Miroslav Zaba a další člen, který si nepřeje být jmenován. Díky majitelům tiskárny Litéra jsme brzy měli vlastní dopisní papíry s hlavičkou klubu a obálky se zpáteční adresou.

◀ Nově příchozí krasoblusarka Jana Mrázková, braukář Bř. Dolejší, blucheněný Alois Vlachynský, kteří se zúčastnili podniku „Klubu nových“ v r. 66. Dále: Z pouťorových vidíte např. dr. V. Chalupa z Chicaga, velvysl. J. Sejnohu, dr. Jana Papánka, Jana Bohana a Ctirada Vránu.

V polovině června 1966 jsme na všechny dostupné adresy nových poslali pozvánku na společný výlet. Cílem byla farma významného krajana ze Slovenska, býv. povereníka Rudolfa Fraštackého, který vlastní v Torontě úverní banku Metropolitan Trust Company. Dal nám svou farmu blízko Toronta k dispozici i s bazénem a jeho paní napekla všelijakých dobrot. Hostili nás a hlavně povedli účastníky o svých začátcích a zkušenostech. Týž den jsme navštívili farmu p. Zlámala v Collingwoodu a keramickou továrnu krajana J. Weidera tamtéž. Kolega Follín nám zahrál na harmoniku a nálada byla znamenitá. Někteří z účastníků měli svá auta a ti vezli ostatní, kteří auta ještě neměli. Účastníci se pamatují, že kdo se vezl, platil řidiči 1 dolar na benzin. Podnik se vydařil a všichni jsme dostali chuť do další práce.

Je ovšem pravda, že čím déle je člověk v Kanadě, tím méně času má pro sebe, natož pro jiné. Toho jsme se už tehdy obávali, ale vždycky, když nám někdo vysadil, když si třeba svobodný mládenec namluvil kanadské děvče (prý, aby se rychleji naučil anglicky), našel se zas někdo novější, kdo chtěl něco dělat. Lze říci, že od května 1966 do dneška se aktivní členstvo klubu vyměnilo nejméně trikrát, jak je vidět z montáže, které jsme zhotovili na jaře roku 1968 a o rok později.

Na obrázku — ze září 1966 — zleva: p. Rudolf Fraštacký, Mírko Janeczek a gen. dr. Mikuláš Ferjenčík.

V květnu r. 1966 měl klub zprávy, že v Traiskirchen má být asi 350 našich, že byl otevřen nový přijímací tábor poblíž Terstu, že v Latíně a Capui se vyskytují potkani a hmyz. Jednotliví členové výboru byli ve styku s přáteli v Evropě a od nich jsme se dovídali o větších transportech, o datu jejich příjezdu nebo příletu a podobně. Informace do zámorí jsme posílali v dopisech — psalo se hlavně, jaké jsou životní podmínky, jak je to s ubytováním rodin, kolik co stojí, jaké jsou možnosti se zaměstnáním v různých oborech atd. Na sklonku léta r. 1966 začaly jezdit větší transporty a přibývalo nám členů.

S ministrem Majerem jsme zůstali ve styku. Napsal nám v létě téhož roku, že dal podnět k založení podobného „Klubu nových“ v Chicagu; tento klub dosud vede dlouholetý vězeň čs. komunistického režimu Jaromír Záštera;

a také v New Yorku, odkud nám později navrhovali, abychom pro ně tiskli přílohu našeho obozovníku, protože novým v USA informační bulletin chybí.

Do táborů jsme postupně začali posílat cyklostilované situační zprávy, které zachycovaly všechny změny na kanadské straně, pokud se týče přijímání a pomoci nově přichozím. Dost obtížné bylo změny sledovat a hlavně dobře rozeznat, které jsou pro nové přistěhovalce nejdůležitější. Než jsme našli pevné operativní body v duchovních správcích, naše letecké dopisy různým jednotlivcům se nám často také vrátily, když tábor dotčený narychlo opustil a vyemigroval, aniž měl čas nám to sdělit. S těmi duchovními správci jsme měli štěstí: o jednom z nich nám psali v létě 1966 ze Zirndorfu: „Život v táboře se změnil k lepšímu od té chvíle, co se tu objevil mladý kněz s velkou snahou obohatit velmi chudý společenský život čs. exulantů. Sám je uprchlík a zná proto velmi dobře úvahy a názory lidí podobného osudu“. Pisatel nám takto referoval o p. Jarovi Kučerovi, který v Zirndorfu do dnes působí a který znamenitě s torontským „Klubem nových“ spolupracuje. Dobrou spoluprací jsme měli také s dn. Novotným v Rakousku a s dr. Skalickým v Itálii, jakož i s úřadovými Amerického fondu pro čs. uprchlíky (American Fund for Czechoslovak Refugees) ve Vídni a v Mnichově.

V roce 1966 jsme pořádali průměrně jeden podnik měsíčně: milovníky plavání a rybaření uspokojil výlet do přírodní rezervace řeky Credit v červenci a mejdan u soukromného jezera přítele Vojty Havlíčka v Jerseyville, v srpnu. Václav Majer nám tehdy napsal: „Ten Váš hostitel, jak poznáte, je zlatý člověk, ale přesto Vás musím trochu varovat, neboť s ním mám jistou zkušenost z jeho návštěvy u nás ve Washingtonu v červnu roku 1966 — tehdy jsem bydlel v takové osadě u Washingtonu, která se jmenovala Seat Pleasant, což jsem volně překládal Příjemná Zadnice.“

Tehdy jsme oba byli o 10 roků mladší a oba jsme dělali zahradičnicku a tak když Vojta přišel, podal jsem mu důvěřivě ruku, on ji poctivě stisknul a já tu ruku pak týden nosil ve fáci. Tak s tím podáváním rukou raději opatrně, ale jinak myslím, že jste pro dnešek skutečně v těch nejlepších rukou, do jakých jste se mohli dostat.“ Toho podniku se zúčastnilo asi 60 krajanů.

Z dalších společných podniků byl úspěšný zájezd klubu na farmu pp. Oubra a Urbana u Hamiltonu, mezi členy hamiltonské odbočky Čs. národního sdružení, a pak hromadná návštěva světové ústředny Batových závodů v Torontě a zájezd do kanadského Zlína, městečka zvaného Batawa, poblíž Trentonu, asi 2 hodiny cesty autem východně od Toronta. Tam nás jeřa celá kolona aut a celkem asi 60 lidí. Vedení závodů, zvláště pp. Ant. Cekota, Ant. Daličar, ředitel Kurzevič, Palo Plánovský a Cihrad Vrána, nás zavedli do historie Batawy od ro-

V Čs. ministru výživy do února 1948, Václav Majer, stál u kolébky „Klubu nových“. Zde se svou rodinou v předměstí Washingtonu, USA.

ku 1939 a 2. světové války, do činnosti balawských v Sokole, v čs. národním sdružení a pod. V čarí se členové klubu sešli na přátelské besedě s gen. Mikulášem Ferjenčíkem, jedním ze tří vojenských velitelů Slovenského národního povstání a v říjnu s dr. Vlastislavem Chalupou, dnešním gen. tajemníkem čs. národní rady americké se sídlem v Chicagu. Do klubu se přihlásil brankář Břetislav Dolejší a ze švédské cyklisty Josef Volf. Dr. Chalupa nám později napsal z Chicaga: „Vytvoření „Klubu nových“ považuji za nejlepší věc, která za dva poslední roky stala. Jenom krátkozrací lidé na to brblou, že prý je to trištění sil a že prý se mají ti noví zařadit do starých organizací atd.

Praxe je ta, že nejsou zařazení nikde, starají se jen o sebe a ztrácejí se úplně. Koncem října byl výbor klubu pozván na banket, který se v Torontě konal na počest 70. narozenin významného čs. diplomata a předsedy AFCA dr. Jána Papánka.

Od oslavy 28. října se „Klub nových“ účastnil jako spolupřátel všech významných demokratických krajanských podniků. Pozorovali jsme tehdy s radostí, že se z našich řad nevrátil domů nikdo. A to nás také povzbuzovalo v naší práci, protože jsme si byli vědomi, že každý navrátilce je naší prohou a ziskem čs. komunistů, ziskem mnohdy i propagačně zneužitým. Ani koncem roku 1967 či dokonce na jaře 1968 se nevrátil z našeho kruhu nikdo, a to přesto, že se mohlo říci, že kdo by se vrátil v tu dobu, šel snad do lepších poměrů, než za jakých domov opouštěl.

Nejúspěšnějším podnikem roku 1966 byl seznamovací oběd s vedením našeho torontského peněžního ústavu „Kampeličky“, která před časem dosáhla jmenů 1 milionu dolarů. Oběd se konal 27. listopadu v moderní farní hale Osady sv. Václava, již v čele stojí p. farář Jaroslav Janda. Podávalo se srně na smetaně s pravými českými knedlíky a není divu, že se sešlo přes 90 členů „Klubu nových“. Předsedal dr. Josef Kyselka a do tajů finančního světa a do výhod spoření a půjčování peněz z Kampeličky zasvětil přítomné předseda úvěrové komise arch. František Štalmach.

OBEŽNÍK: „HLAS NOVÝCH“

Výborová schůze „Klubu nových“ 26. prosince 1966 rozhodla, že místo cyklostilovaných dopisů jednotlivcům do táborů začneme vydávat pravidelný měsíční oběžník, který bude systematicky odpovídat na četné dotazy lidí — ať už na kanadské půdě žijí nebo se do Kanady teprve chystají. Začali jsme s holýma rukama a dělali jsme všechno možné, abychom přišli k nějakým penězům; dokonce jsme se umísťovali jako druží v soutěži Kampeličky o nové členy. Každý cent se hodil. Koupili jsme malý rozmnožovací stroj. Spátky byly asi 25 dolarů měsíčně. Kdo mohl, něco poslal a po zaplacení splátky na stroj nám ještě zbylo na papír a někdy i na známky. Jak jsme mohli tenkrát vyjít, to zůstane navždy záhadou, ale nepřijali jsme nikdy peníze od nikoho, komu bychom museli být nějak zavázáni. Když bylo nejhůř, obrátili jsme se soukromě na některé krajanské podnikatele, kteří měli porozumění a objednali si u nás „inzerát“. Ani v té době jsme nezavedli povinné předplatné — spíš jsme apelovali na ty, kteří se již jakžtakž uchytili, aby nám přispěli „dobrovolným předplatným“. Později jsme měli jistý příjem ze zprostředkování hodnotných českých nebo slovenských demokratických tiskovin. Komise byla obvykle jen 10%, někdy víc, ale někdy také žádná. Váhavě jsme přistoupili také k distribuci slovníků: zisk byl mizivý, ale usnadňovali jsme tím adaptaci našich v novém prostředí. Ilustrický oběžník nám zdarma vytiskli pp. J. Hlubuček a J. Kuriš v tiskárně Litera a tato ilustrická zůstala doones zachována. Od zveřejňování členu red. rady jsme upustili, abychom zbytečně nedávali „přítelům“ v Praze látku k promýšlení...

V prvním čísle oběžníku z 1. května 1967 jsme uvítali ve svobodném světě 150 nových českých a slovenských uprchlíků, kteří zůstali ve Vídni po světovém mistrovství v ledním hokeji. Václav Mader tehdy napsal: „Každý nový uprchlík již svým odchodem z domova zrušil komunistickému režimu starost. Každý někde pracoval, měl okruhy známých a doma se o tom hodně bavil. Nám přicházejí noví uprchlíci konkrétní informace o poměrech doma a jsou živým svědectvím, že se domov s komunistickým režimem a systémem luky nesmířil a nesmí.“ Oběžník měl asi 225 výtisků prvního čísla a zástupce mimo Kanadu v Austrálii arch. Špidru, ve Švédsku M. Skálu (dnes v Edmontonu) a v USA dr. J. Veselého. V té době „Klub nových“ dostal adresu (Box 81, Station D, Toronto, Ontario), které užívá dodnes.

PRÁCE A PROBLÉMY

V roce 1967 pokračoval klub v podnicích podle výběru a vkusu svých členů. Zásadně zůstal finančně nezávislý na jiných organizacích, ale spolupracoval s nimi na základe rovnosti. Cílem společných výletů bylo hlavně krajanské rekreační středisko Masaryktown, kde právě postavili druhý plavecký bazén. Oběžník jsme tehdy vydávali každých čtrnáct dní. A začali jsme získávat přispěvatele, i když jsme nemohli pro nedostatek místa přinášet delší úvahy. Pomáhali nám např. dr. Velen Fanderlík, starosta čs. skautů do února 1948 a dr. František Král, před únorem profesor vysoké školy veterinární. První žije v Trailu (Britská Kolumbie), kde učí na střední škole, druhý žije v Lima, poblíž Filadelfie, ve státě Pensylvánie. Také pro nás psal dr. Jozef Lettrich, bývalý předseda slovenské demokratické strany, a čas od času se na našich stránkách ozval i dr. Petr Zenkl, dřívější primátor pražský a místopředseda čs. vlády, který dnes žije ve Washingtonu. V červenci jsme mezi sebou uvítali úředníka Amerického fondu z Vídně inž. Jana Adámka.

Vyskytly se problémy: přes realistické, t.j. pravdivé líčení začátku v Kanadě, dost lidí mělo nemožné požadavky pokud se týče práce a ubytování a telefon jednatelek zvonil v každou denní a noční hodinu. Bylo rozhodnuto, že telefonní číslo nebude publikováno, ale členové výboru se budou snažit poskytnout všechny důležité informace na stránkách oběžníku a tam také pozvou členy na další podnik, kde si budou moci vyměnit zkušenosti s ostatními. Dále nastaly potíže s vitáním nových přistěhovalců na letišti nebo na nádraží. Bylo zřehla nemožné zjistit přesné doby příletu zvláštních letadel; mnohokrát propásala celá skupina spojení v Montréalu a letěla dalším letadlem nebo jela příštím vlakem. Členové výboru se nemohli na dlouhé hodiny uvolnit ze zaměstnání a pokud se týče hledání bytů a práce, museli jsme žadatele o pomoc také odkazovat na středisko pracovních sil na Dundas Street East, které disponovalo jedním hotelem a personálem, který pomohl hledat byt a práci. Časem měli k ruce dobrovolné překladatele z naší krajanské kolonie. Pres všechny potíže jsme měli při příletu větších skupin na letišti v Maltonu zástupce „Klubu nových“. Nejčastěji to byl obětavý kolega J. Uherec, který čekal s autem a často zavezl některou rodinu s dětmi až do hotelu. Jedna skupina nově přichozích byla zvlášť zajímavá: když přiletěl z Rakouska kolega Alois Vlachynský s několika přáteli — všichni byli hluchoněmi. Řekli jsme si tenkrát, že to s tím režimem doma musí být opravdu zlé, když odtamtud utíkají i lidé hluchoněmi — Alois nám později vysvětlil, že mu stačilo to, co si mohl přečíst...

V červenci jsme vydali zvláštní leták, v němž jsme účastníkům hromadných zájezdů Čedoku na Světovou výstavu do Montréalu česky vysvětlili, že v případě, že se rozhodnou v Kanadě požádat o politický azyl, že je Kanada nebude vracet, jak tenkrát tvrdil čs. komunistický tisk. Ujistili jsme členáře, že Kanada nepodepsala s Československem žádnou smlou-

► Hromadný zájezd do kanadského Zima — Batawy. Na snímku zleva: p. Tomáš Baťa ml. a vedoucí spojovací úředník pro občanství při fed. ministerstvu statního tajemníka, p. Glen P. Allen.

► Kcl. Jiří Werner se na jednom z podniků „Klubu nových“ poznal se svou budoucí paní.

vu o jejich případném vydání. Leták začínal slovy: „Všech Čechoslovákům, návštěvníkům EXPO 67! Jste na půdě svobodné a demokratické Kanady, v níž žije na 60.000 českých a slovenských krajanů“, a podarilo se nám dostat jej do pokojů čs. turistů prostřednictvím pokojských jak v Montrealu, tak v motelu u niagarských vodopádů. Na letáku jsme také uvedli telefonní čísla všech členů výboru klubu. Díky naší iniciativě zůstalo v Kanadě z každé výpravy vždy nejméně 10 jednotlivců. Někteří z nich jsou s klubem ve styku i dnes a dodnes svorně prohlašují, že jim leták pomohl při rozhodnutí nevrátit se do rudého „ráje“.

Se zlepšující se situací doma jsme na sklonku roku 1967 pozorovali zajímavou věc: nových uprchlíků neubývalo, ale přibývalo. Začaly chodit celé hromadné transporty. S příchodem chladnějšího počasí jsme přestali s výlety ven, místo toho začaly pravidelně t.zv. nedělní čaje o třetí, které vždy přitahaly do společenské místnosti restaurace p. Sedmíny kolem 100 osob. Mezi nové se přicházeli poštěit i poúnoroví. Do výboru přišla vydatná pomocnice, paní Eva Horčicová, která od té doby zastávala funkci pokladní. Členové klubu se sešli s dr. Andicem z Albany, N.Y., tehdejším gen. tajemníkem SVU. Anglicky mluvící členové byli pozváni na přednášku prof. P. Brocka o Lužických Srbech a jejich spolupráci s naším obrozením. Zajímavým podnikem byl také večer konaný na paměť 10. výročí smrti vynikajícího čs. leteckého inženýra v Torontě a majitele firmy Prencó, inž. J. K. Chmela.

Od října 1967 vycházel náš oběžník vždy každého 15. dne v měsíci, ale počet stran se přibližně zdvojnásobil. Tak číslo z 15. října mělo 5 stran a dvě zvláštní přílohy. Zásadně jsme doporučovali podniky demokratických českých a slovenských organizací po celé Kanadě, včetně bazarů Dámského odboru, oslav 28. října a narozenin TGM; propagovali jsme Sokol a návštěvy na Masaryktownu. Finančně jsme se drželi nad vodou a náklad se zvýšil pozvolna na 500; z toho asi 100 čísel šlo do táborů. Sestavili jsme také náborovou kartičku se zpáteční adresou a natištěnou známkou. Kartičkou se lidé mohli přihlásit za členy klubu, ať se usadili kdekoli v Kanadě. Navíc jsme jim dali příležitost zaškrtnout, zda se mimo oběžník zajímají také o kulturní činnost, o pomoc novějším a o společné výlety. Poznali jsme tak, jaké jsou zájmy a kterým směrem máme soustředit svou činnost. Ač jsme tyto karty rozeslali (v počtu asi 3 tisíce) začátkem roku 1968, dostáváme je zpátky i dnes, po více než třech letech. Dokonce se přihlašovali i lidé z Československa!

Při nedělních čajích u Sedmíny jsme zavedli „bursu práce“; upozornili jsme na některé zajímavé zkušenosti a akutní události ve světě. Pan Sedmína servíroval dobré občerstvení po našem, včetně dršťkové polévky a byl při tom rozzumný i cenově. Při reprodukování české a slovenské hudby se tančilo a navázaly se tam mnohé přátelské vztahy, které aspon v jednom případě vedly k šťastnému sňatku dvou mladých lidí (Wernerovi).

V březnu 68 se členové klubu sešli na přátelské besedě s ministrem Václavem Majerem a 80 členů s ním na druhý den 3. března v koloně aut odjelo na Batawu, kde měl projev k výročí narozenin TGM. Pan ředitel Čekota napsal v „N. Hlasech“ 16. 3., že „hromadný zájezd torontského „Klubu nových“, kteří v autokoloně provázeli slavnostního řečníka, byl také novinkou. Účast nových imigrantů na batawské oslavě byla opravdu účelová. Svědčilo to o dobré organizaci celého zájezdu a nevšedním zájmu nových o Masaryka.“

Batawští byli vždy známi svou srdečností a pohostinností. Za války k nim přijel Jan Masaryk a nikdy na tuto svou návštěvu nezapomněl.

NOVÁ VLNA

Počet přistěhovačů do Kanady i na jaře roku 1968 rostl, což znamenalo, že lidé doma neměli důvěru v nový vývoj a obávali se, že to všechno špatně dopadne. Do Toronta přišli napr. lékař z bratislavské university dr. Ernest Breuer, inž. Anita Rivalová, organický chemik inž. Petr. Šipoš. V západním Německu požádali o asyl mistryně republiky v lehkotletickém pětiboji Lydie Petrušková, grafik Vladimír Fuka a dokonce i 28 letý Norbert B. z Frýdku, synovec Bohuslava Laštovičky. Od podzimu roku 1965 do května 1968 hlasovalo nohama proti komunistickému režimu v Praze a v Bratislavě na 2 tisíce osob, a to je velmi střizlivý odhad. Jen za rok 1967 byla cifra 1300 osob. Náš oběžník napsal: „Musíme se vynasnažit, aby se všichni noví mezi námi uchytili a našli slušnou existenci.“

Stále více našich lidí čekalo na emigraci v utečeneckých táborech v Evropě, odkud psali klubu o svých potížích a starostech. Proto jsme se v dubnu 1968 rozhodli sestavit memorandum pro kongres Československého národního sdružení, který se konal v té době na Batavě. Podání mělo 8 hustě popsaných stran; obsahovalo podrobné informace o situaci a náladě našich v táborech. Navrhovali jsme Čs. národnímu sdružení, aby po vzoru židovských, arménských a makedonských organizací v Kanadě poskytlo federální kanadské vládě „bianco“ záruku za všechny naše lidi, kteří se kdekoli ve svobodném světě spojí s kanadským zastupitelským úřadem a projeví zájem o vystěhování do Kanady. Záruka by byla předem podepsána, jen by stačilo vyplnit jméno žadatele; přitom by bylo na kanadských úřadech, aby prověřily, zda se jedná o osobu charakterní a záruky hodnou.

O memorandumu se na kongresu bohužel moc nemluvilo. Později se jeden z vedoucích činitelů Čs. národního sdružení soukromě zmínil, že organizace prostě nemá k dispozici 50 tisíc dolarů, které se měly složit při podepsání záruky. Kongres tehdy jednal také o ustavení stolice českého jazyka a literatury na torontské universitě a Čs. národní sdružení se spolu s dalšími organizacemi zavázalo hradit část platu nového profesora a další náklady. I to je ovšem chvalyhodná činnost, a tak jsme nemohli nic namítat.

V té době jsme také sestavili přehled recepce nových v Torontě se všemi podrobnostmi a příslušné číslo jsme rozeslali i mnohým tzv. starousedlíkům v očekávání, že se jim dříve či později ozve nějaký příbuzný ze zámorí a bude se na Kanadu plát. Přehled obsahoval také informaci, jak může ručitel v Kanadě podat žádost ve prospěch někoho v zámorí, buď jako sponsor nebo nominátor. V září 1968 vydal tento přehled Masarykův dům v Torontě ve značném nákladu.

V červnu přišel mezi členy „Klubu nových“ na besedu redaktor J. Josten z Londýna a o něco později vydavatel „Amerických listů“ a „Newyorského deníku“, redaktor Frank Švehla z Pěřth Amboy, N. J. Po invázi jsme se začali lést občasné pozornosti čs. komunistického tisku, ale z počátku to byly reportáže a citáty celkem sympatické — nejlepší příklad byl článek v brněnské „Rovnosti“ v září 69, v němž byla dokonce naše adresa a výsledek toho byl, že se nám z Brna a okolí přihlásilo asi 50 lidí, kteří se o Kanadu zajímali nebo zde měli příbuzné. Později zájem o oběžník projevoval také čs. velvyslanectví v Ottawě po výměně tzv. dubčekovských kádří. Presentovali se jako uprchlíci, např. „jsem v Kanadě krátce dobu“ a pod., a posílali předplatné hotově. O totéž se pokoušeli také členové slovenské sekce kanadské komunistické strany v Torontě, pod fingovanými jmény. Všechny tyto pokusy jsme prohlédli, ale jsme si vědomi, že nemůžeme zabránit, aby se aspoň jeden výtisk z dnešních asi 1800 do Prahy nedostal. Děláme všechno možné, abychom Praze získání výtisků ztížili. A pro jistotu na práni potvrzujeme příjem dobrovolného předplatného pod značkou nebo zkratkami jmen.

V říjnu 1968 jsme v Guelphu uspořádali oslavu výročí 23. října. Je tam asi 60 našich lidí a večer se nám povedl. Dali jsme slovo také p. K. Starkovi, čestnému předsedovi ČSNS, který bydlí v nedalekém Kitcheneru. Na tuto schůzku jsme rozeslali pozvánky z Toronta podle adresáře „Hlasu nových“. Někteří z účastníků se přiznali, že se tam poprvé setkali s lidmi, které znali od vidění, ale ani ve snu je nenapadlo, že by mohli být z Československa.

Náklad oběžníku se podstatně zvýšil a přešli jsme na větší formát a tisk po obou stranách papíru. Obsah živě zachycuje problémy nové příchozích v té době: tragické a komické. Byly potíže s docházkou do placených kursů angličtiny, s podpisováním nájemních smluv, s nemocenským pojištěním, s tzv. dubčekovci a jejich spoluprací s kanadskou komunistickou stranou atd. Zaznamenali jsme, že 25. října 1968 zemřel náhle v Kalifornii významný novinář v exilu Ivan Herben. Napsali jsme tenkrát, že patřil k našim podporovatelům a že se sympaticky díval na naši drobnou práci ve prospěch nových imigrantů. Koncem listopadu jsme vzpomněli 70. narozenin významného krajaňského pracovníka p. Gustava Pristupy st. V prosinci jsme se pozastavili nad nezodpovědností rodičů, kteří nechávali malé děti doma bez dozoru a odešli z bytu třeba na několik hodin. V jednom případě totiž vznikl požár; naštěstí se nikomu nic nestalo. Přinesli jsme také přehled všech našich lékařů a zubních lékařů v oblasti metropolitního Toronta a později také seznam významnějších českých a slovenských demokratických publikací ve svobodném světě, které dostáváme výměnou. Vydali jsme také seznam našich aktivních organizací v torontské oblasti, s kterými jsme byli ve styku, včetně jmen předstev a jednatele, jakož i příslušných telefonních čísel. I tato práce pomáhala přiblížit nové příchozím krajaňský život. Vcelku jednotlivá čísla oběžníku skutečně ukazují, jaké měli v té době nové příchozí problémy a zájmy.

Kdo má chuť nahlédnout do této nečádné minulosti, může najít svázaná čísla oběžníku od května 1967 do října 1968 v ústřední kanadské knihovně v Ottawě, v knihovně amerického kongresu ve Washingtonu, v univerzitní knihovně pro současné tiskoviny v Paříži, v archivu Čs. společnosti pro vědy a umění, v úřadě státního tajemníka v Ottawě a v archivu TEXTU v záp. Německu. O další kopii má zájem torontská městská knihovna. Máme schovánu jednu kopii pro Památník národního písemnictví na Strahově v Praze, kam ji pošleme, až se země zbaví okupantů a komunistické vlády. Od listopadu 68 schováváme v archivu po 13-ti exemplářích každého čísla. Náklad našeho oběžníku se v roce 1969 pohyboval kolem 2.000 výtisků a během roku 1970 se ustálil na 1.500 kusech. Totik tiskneme i dnes a z tohoto počtu jde asi 1.200 výtisků do Kanady a USA, asi 200 do zámorí a asi 100 je určeno táborům. Vycházíme pravidelně každého 15. v měsíci. V poslední době se zvyšuje zájem našich ve Švédsku o činnost „Klubu nových“ — potenciálně tam je největší počet kandidátů pro emigraci do Kanady, asi 2.800.

Za zmínku stojí, že během roku 1969 jsme celkem třikrát vydali zvláštní slovenskou přílohu „Hlasu nových“, která měla značný ohlas. Božůžel nenašli jsme potřebnou finanční úhradu, abychom mohli pravidelně vydávat podobné přílohy. Místo toho jsme přidali český a slovenský text. Podarilo se nám podepsat nové příchozí ze Slovenska do té míry, že podle našeho slovenského adresáře mohla Státní konference slovenských demokratických exulantů svolat několik úspěšných schůzek, přičemž hosty byli např. dr. Jozef Lettrich a dr. Martin Kvetko.

Užitečné byly naše články o kanadských cestovních pasech, jak získat kanadské občanství, o nemocenském pojištění, o řidičských zkouškách v Ontáriu, o bodovacím systému, o tom, jak se hledá v Kanadě práce a pod. Rozeslali jsme doslova stovky fotokopii těchto a podobných článků. Navíc formuláře různých žádostí lidem, kteří byli daleko od pramene. „Klub nových“ vydal také v roce 1969 leták v anglickém jazyce, ve kterém protestoval proti tehdy běžnému postupu kanadských stavovských organizací, pokud se týče ověřování dokladů o školení a praxi v Československu. Toto ověřování platných dokladů přímo u úřadů, v ústavech a nemocnicích v Československu, přinášelo žadatelům o uznání v Kanadě jen nepříjemnosti. Příslušná místa v ČSSR takové dotazy často ignorovala, příp. zapírela, že vědí o studiu příslušné osoby, ve snaze co nejvíce uškodit „utečencům“. Postup stavovských organizací a ontarijských úřadů se změnil, když náměstek federálního ministra imigrace poslal všem poměrně ostrý dopis, v němž před podobnou praxí v případech uprchlíků z Československa varoval. V průběhu této akce se po bok našemu klubu postavilo 9 jiných krajaňských organizací v Torontě.

KLUB NOVÝCH DNES A ZÍTRA

Zvláštní kapitolou jsou expedice oběžníku. Jsou v soukromných bytech, při čemž počet dobrovolníků se mění (od 5-ti do 15-ti). Je to vždy vhodná příležitost k vzájemné výměně názorů mezi lidmi, kteří se před tím většinou vůbec neznali. Několikrát nám vypomohli také manželé Zibridovi z poúnorové vlny, kteří nám připomněli, že nějak podobně dobrovolníci s nadšením skládali a expedovali týdeník „Nový domov“ po roce 1949. Nechceme při této příležitosti jmenovat všechny hostitele, kteří naše expediční skupiny pozvali a nezdíka také pohostili. Chceme jen všem, kterých se to týká, touto cestou poděkovat.

Z hromadných výletů klubu v roce 1970 zasluluje zmínku květinový zájezd na Jezdecký den do Richmond Hill. Pres nepříznivé počasí ve chvíli srazu sešlo se u torontské Casa Lony na 60 jednotlivců, kteří zaplnili 12 aut. K výpravě se později připojila i skupina kolegů z Guelphu, Ont. Zájezd byl zakončen návštěvou letního sídla p. Gustava Prístupy st. a jeho paní v Richmond Hill.

Členové výboru klubu spolupracovali při všech větších protikomunistických akcích s ostatními etnickými skupinami. Zvlášť aktivní v této souvislosti byl Ethnic Liaison Council, sdružující 14 různých etnických skupin. Výsledkem úspěšné spolupráce bylo piketování místa, kde se na jaře 1970 konal banket na počest 100. narozenin „humanisty“ V. I. Lenina, kterému předsedal sovětský velvyslanec v Kanadě. Plánovaná účast čs. velvyslance v Ottawě byla odvolána. Banket skončil velkým zmatkem, když se asi tučet odvázných Kanadánů vlnilo mezi oslavovatele a při připitku na počest Lenina obrátilo vzhůru nohama několik stolu plně naložených jídlem a nádobím. Následovala mela, na kterou sovětský velvyslanec a místní komunisté asi dlouho nezapomenou. Dalším podnikem bylo rozdávání letáků s vhodným anti-komunistickým obsahem při koncertech Rudé armády v M. L. Gardens; ve spolupráci s ostatními etnickými skupinami, zvláště Estonci a Ukrajinci, se před dvoranou rozdalo na 13.000 falešných programů, na nichž byly vypočítány všechny větší zločiny sovětského systému ve střední a východní Evropě.

„Klub nových“ byl také první naší organizací v Kanadě, která se pozastavila nad vydíráním posrpnových advokátů v ČSSR, a začal akcí, která vyvrcholila Husákovým odvoláním vyčeračské akce na aktivu funkcionářů KSČ v Pardubicích 16. února 1971. Díky kolegovi O. S. z jižního Ontaria měli jsme první autentický vyčeračský dopis v ruce již koncem října 1970. Sestavili jsme okamžitě vhodné memorandum, pod které se podepsalo celkem 12 aktivních našich organizací v torontské oblasti, takže i vydavatelstvo týdeníku „Naše Hlasy“. Navázali jsme styk s krajauským tiskem v jiných zemích a prostřednictvím red. J. Jostena v Anglii se celá věc dostala do světového tisku, např. londýnské „Times“ přinesly článek již 13. listopadu. Australský ministr zahraničí si zavořil „na kobereček“ čs. velvyslance v Can-

► Jedna z mladých členek „Klubu nových“ pomáhá v administraci.

beře a zásluhou pí Faltusové a senátora Romana Hrušky se začal hýbat i americký Kongres. Rozšířený výbor „Klubu nových“ se 30. prosince 1970 sešel v Torontě na poradě s poslancem Charlesem Cacciou, který byl v té době parlamentním tajemníkem ministru pracovních sil a přistěhovalectví. Tato schůzka dala základ „pracovnímu semináři“ o problémech přistěhovalců z Československa, který se konal 13. ledna 1971 za účasti zástupců dvanácti českých a slovenských organizací a mluvčích tří federálních ministerstev (úřadu státního tajemníka, zahraničí, pracovních sil a přistěhovalectví). Dostavil se také vedoucí kanadské tanečláře Vysokého komisare Spojených národů pro uprchlíky, p. J. B. Lanctot. Poradě vedla řídil s úspěchem dr. Josef Čermák.

Výbor „Klubu nových“ se také postaral o to, aby záběry ze srpna 1968 byly součástí veřejné výstavy „Lenin bez masky“, která se konala v knihovně nové torontské radnice a vlastním nákladem zásobil návštěvníky po celou dobu trvání výstavy několika tisíci exempláři letáku s otevřeným dopisem hraběnky Tolstojové dnešním vládcům SSSR. V současné době klub účinně pomáhá při zakládání Canadian Freedom Council, jenž má působit v celé Kanadě.

V březnu 1971 byl náš klub spolupodatelkem Represenčního plesu, spolu se Svazem čs. sportovců a torontskou Spartou. Ku prospěchu činnosti „Klubu nových“ byla nedávná cesta administrátora obožníku po západní Evropě. Navštívil spolupracovníky „Klubu nových“ v devíti zemích. Využil každé příležitosti, aby na besedách s našimi posrpnovými – hlavně v Anglii, ve Švédsku, v Záp. Německu, Švýcarsku a v Rakousku – přiblížil účastníkům „Klub nových“ a Kanadu. Tyto schůzky jistě přinesou své ovoce, až se hospodářská situace v Kanadě zlepší a přistěhovalecťvi se znovu rozjede.

U příležitosti 5. výročí založení „Klubu nových“ sestavil výbor klubu seznam 26-ti jednotlivců, kterým se nabízí čestné členství klubu „za pomoc při první orientaci po opuštění republiky, při další emigraci a při „zapuštění korínku“ v nové zemi, zvláště v Kanadě, ve spolupráci s kanadským „Klubem nových“. Jsou to podle abecedy: Inž. Jan Adámek, Ján Belan, Antonín Čekota, posl. Alois Čížek, paní Anna Faltusová, dr. Velen Fanderlík, Rudolf Fraštáček, Vojta Havlíček, Jiří Hlubůček, dr. Karel Jerábek, dr. Josef Kratochvíl, dp. Jaroslav Kubovec, dp. Pavel Kučera, Jan Kuncir, Josef Kuril, paní Anna Kvapilová, dp. Jan Lang, Václav Majer, kazatel Józsa Novák, dp. Josef Novotný, dr. Ján Papánek, kazatel Přemysl Pitter, dr. Ivo Šafář, Antonín Vlach, Ctirad Vrána a Joso Weider.

Program do budoucna? Další vylepšení obsahu obožníku, aby se stal pololetným a dobře informovaným přítelem všech, kteří s námi chtějí zůstat ve styku. Zavedení pravidelných rubrik usnadní, že příspěvky našich čtenářů najdou rychlé uplatnění na příslušném místě. Máme na mysli také prohloubení spolupráce s edmontonským „Telegramem“, o jehož dobré úrovni dnes není pochyb. A budeme pro dobro našich lidí v Kanadě spolupracovat se všemi lidmi a budeme podporovat každé poctivé snažení jednotlivců i organizací. Nový symbol klubu, který vidíte v úvodu tohoto článku, zdůrazňuje, že jsme organizací Kanadánů nebo budoucích Kanadánů slovenského nebo českého původu, kteří se hrdě hlásí k nejlepším tradicím své rodné země.

al. J.

P.S.

Před koncem roku 1971 dostali čestné členství klubu tito další zasloužilí jednotlivci:

dr. Vlastislav Chalupa, dr. Josef Čermák, Rev. F. A. Dostál, S. J., Petr Eben, pí Velenka Fanderlíková, inž. Vlad. Fejtek, gen. dr. Mikuláš Ferjenčík, Rev. Jaroslav Janda, dr. Adolf Klínek, inž. Lad. Koldinský, dp. Jozef Krafčík, prof. dr. František Král, dr. Martin Kvetko, Jindřich Nesvadba, Rev. Josef Poklop, řed. Karel Radek, Jaroslav Reichl, Rev. Ant. Stanislav, pí Olga Velanová, dr. Petr Zenkl a Rev. Ant. Zouzal.

Celkem dostalo čestné členství „Klubu nových“ 47 osob.